

รายวิชาประวัติศาสตร์

รหัสวิชา ส๑๕๑๐๒

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

สงครามคราวเสีย

กรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๑

ครูผู้สอน ครูภากร อุปการแก้ว

ครูอาทิตย์ ศรีรุ่ง



จุดประสงค์การเรียนรู้

เราจะเรียนเรื่อง :

สงครามคราวเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๑

เพื่อ : บอกสาเหตุของการเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๑

ได้อย่างถูกต้อง



ตอนที่ ๐๑

ภูมิหลัง

สงครามคราวเสียสมเด็จพระสุริโยทัย



สมเด็จพระมหาจักรพรรดิ



พระเจ้าตะเบ็งชเวตี้

สงครามช้างเผือก



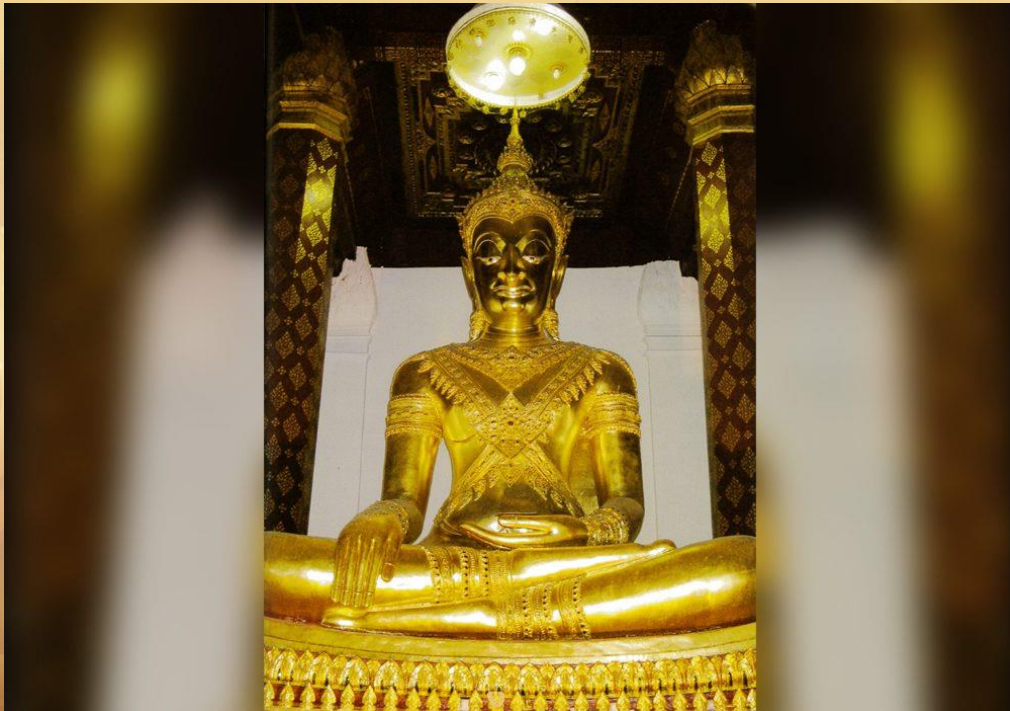
สมเด็จพระมหาจักรพรรดิ



พระเจ้าบุเรงนอง

คดีจักรพรรดิราช

มูลเหตุหนึ่งของการสู้รบกันระหว่างอยุธยาและพม่า



ภาพจาก หนังสือจักรพรรดิราช ที่ฟังของมหาชนชาวสยาม



พระเจ้าบุเรงนอง

พระพุทธนิมิตวิชิตมารโมลี
ศรีสรรเพชญ์บรมไตรโลกนาถ



สมบัติพระมหาจักรพรรดิ แก้วรัตนะ ๗ ประการ



จักรแก้ว



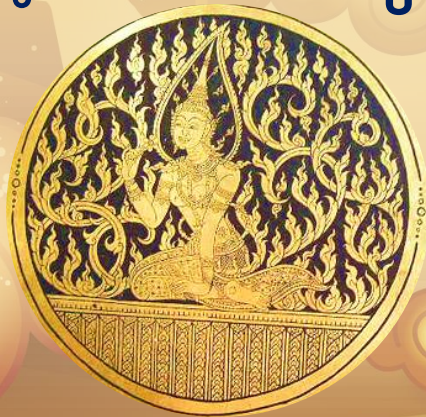
ช้างแก้ว



ม้าแก้ว



แก้วมณี



นางแก้ว



ขุนคลังแก้ว

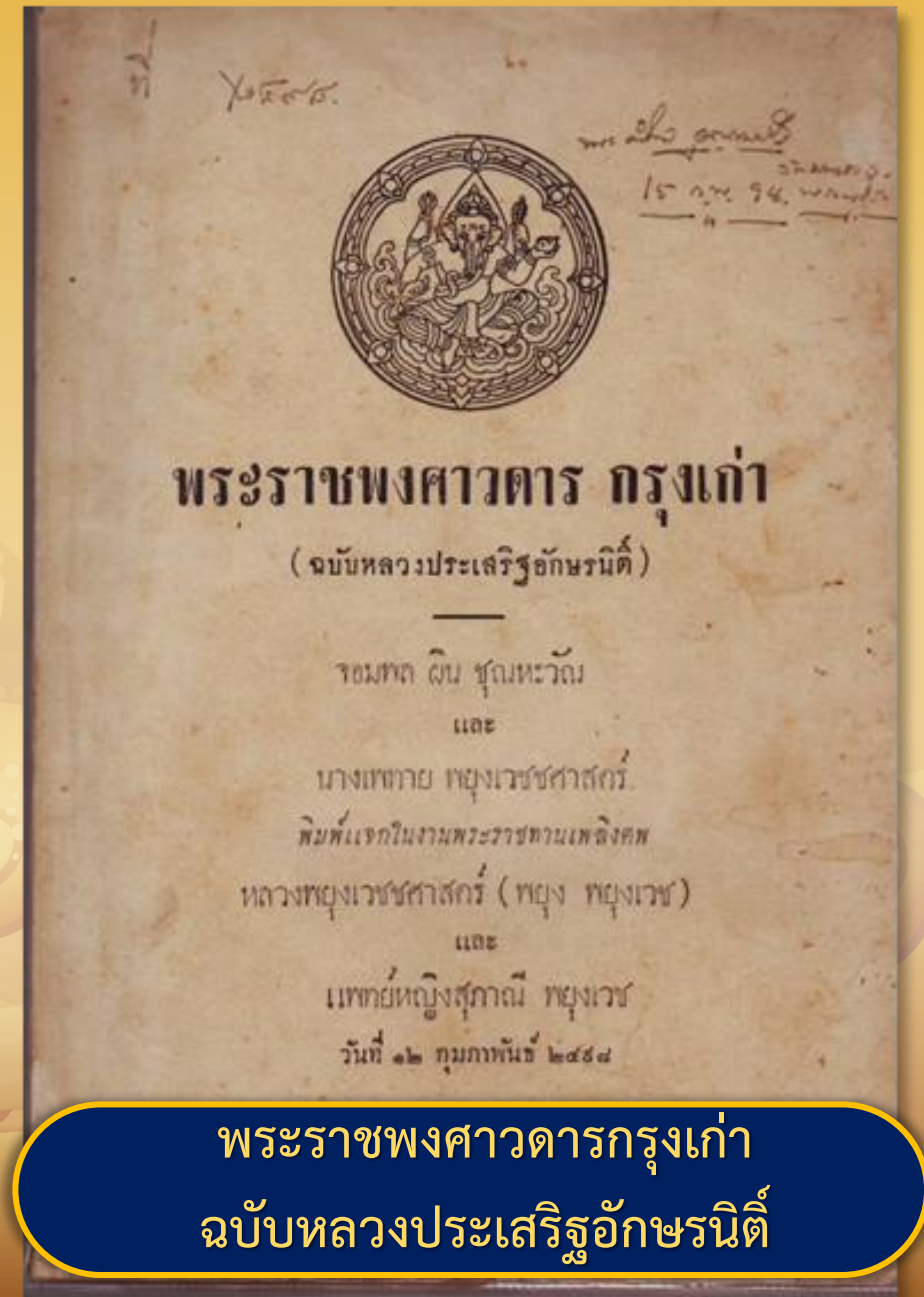


ขุนพลแก้ว



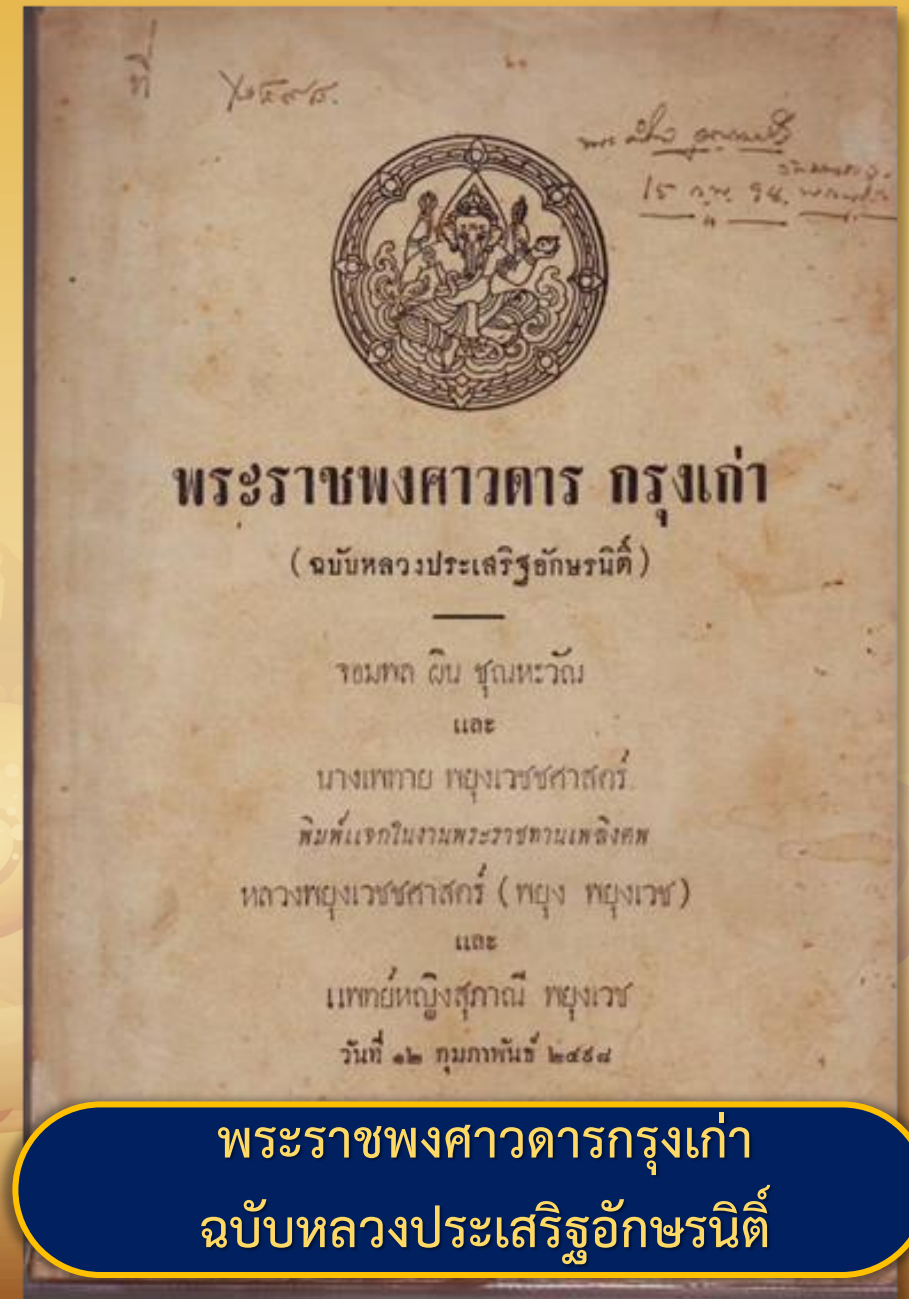
สงครามช้างเผือก
จากหลากหลายหลักฐาน
ตอนที่ ๐๒

“ศักราช ๙๒๕ กุณศก
พระเจ้าหงสาหนีพันตร (นิพัตร)
ยกพลลงมาในเดือน ๑๒ นั้น
ครั้นถึงวันอาทิตย์ แรม ๕ ค่ำ เดือนยี่
พระเจ้าหงสาได้เมืองพิษณุโลก
ครั้งนั้นเมืองพิษณุโลกข้าวแพง
๓ สัปดาห์
อนึ่งคนทั้งปวงเกิดทรพิษตายมาก ...



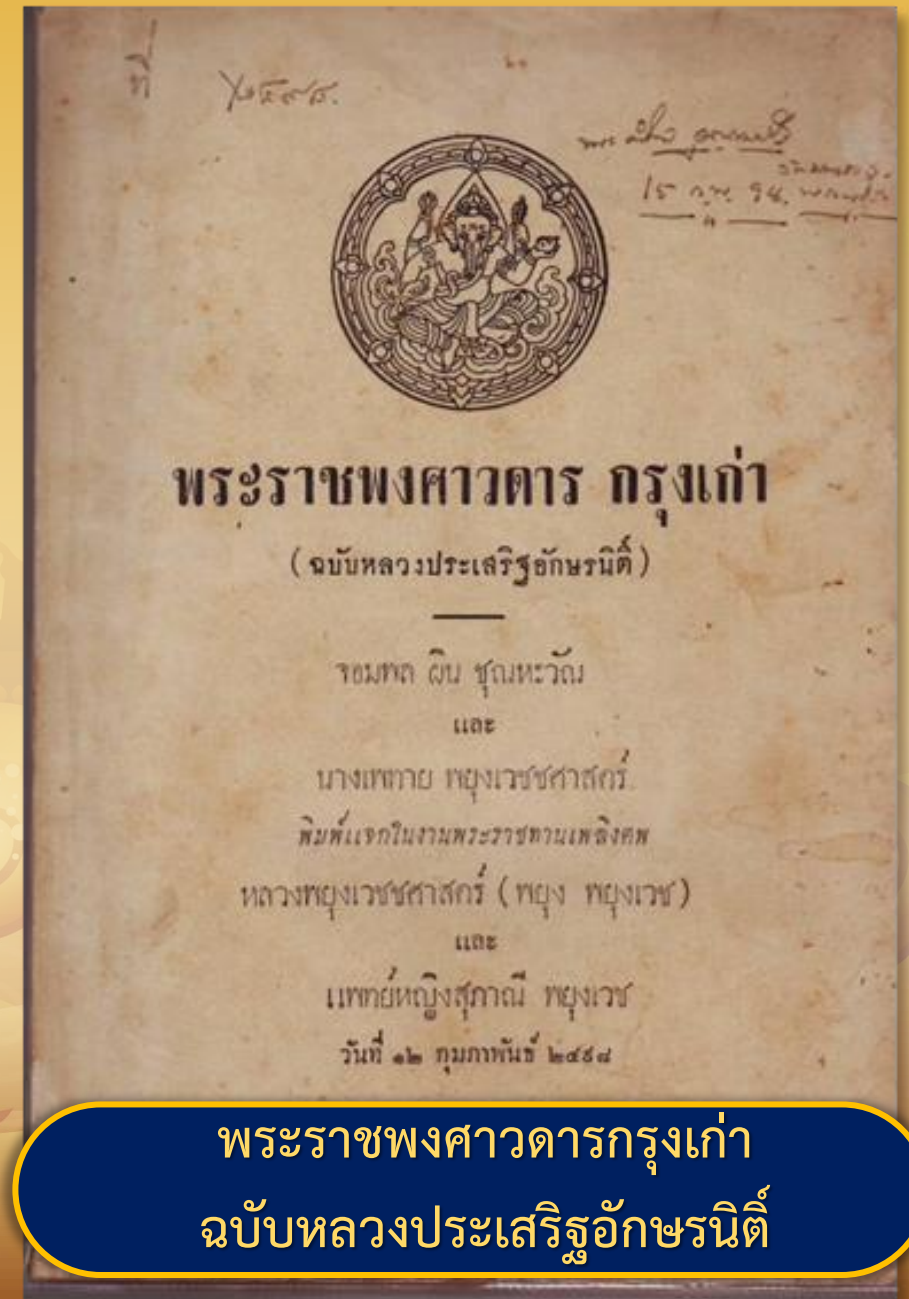
พระราชพงศาวดารกรุงเก่า
ฉบับหลวงประเสริฐอักษรนิติ์

...แล้วพระเจ้าหงสาจึงได้เมืองฝ่ายเหนือทั้งปวง
แล้วจึงยกพลลงมายังกรุงพระนครศรีอยุธยา
ครั้งนั้น ฝ่ายกรุงพระมหานครศรีอยุธยา
ออกเป็นพระราชไมตรี
แลสมเด็จพระมหากระษัตริย์เจ้าทั้งสองฝ่าย
เสด็จมาทำสัตยาธิษฐาน หลั่งน้ำสโนทก
ตำบลดวดพระเมรุ...

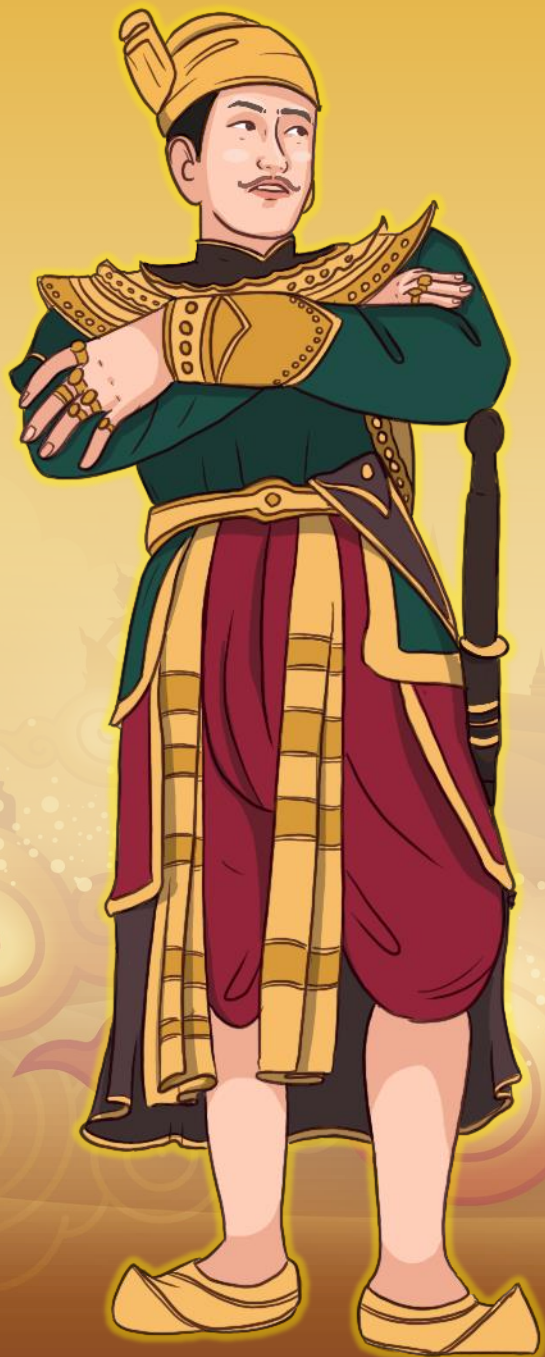


พระราชพงศาวดารกรุงเก่า
ฉบับหลวงประเสริฐอักษรนิติ

... แล้วจึงพระเจ้าหงสา
ขอเอาสมเด็จพระเจ้าลูกเธอพระราเมศวรเจ้า
แลช้างเผือก ๔ ช้าง
ไปเมืองหงสา”



พระราชพงศาวดารกรุงเก่า
ฉบับหลวงประเสริฐอักษรนิติ์

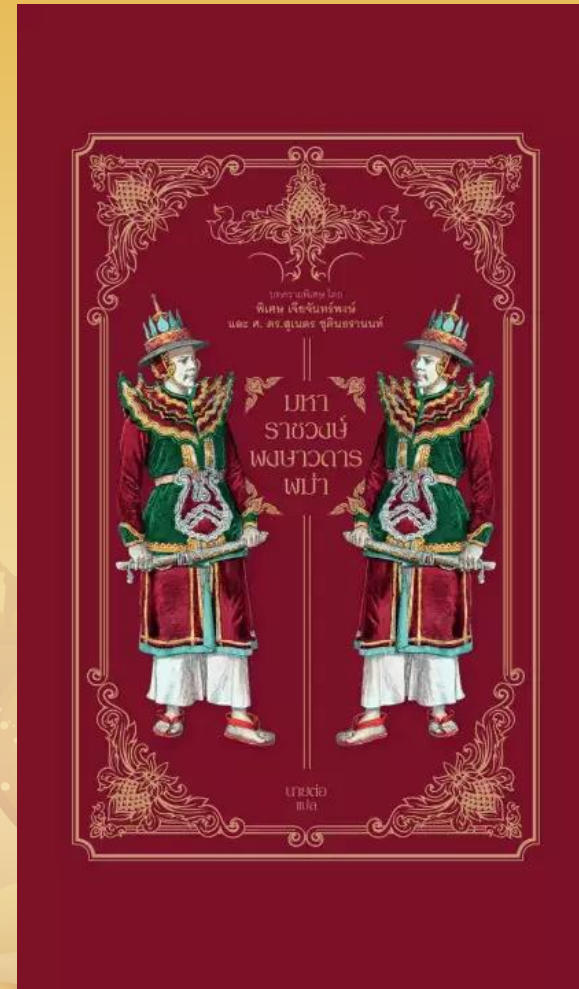


พระเจ้าบุเรงนอง
เป็นใคร ?





พระราชพงศาวดาร
ฉบับพันจันทนุมาศ (เจิม)



มหาราชวงศ์ พงษาวดารพม่า





สมเด็จพระมหาธรรมราชา

เจ้าครองเมืองพิษณุโลก



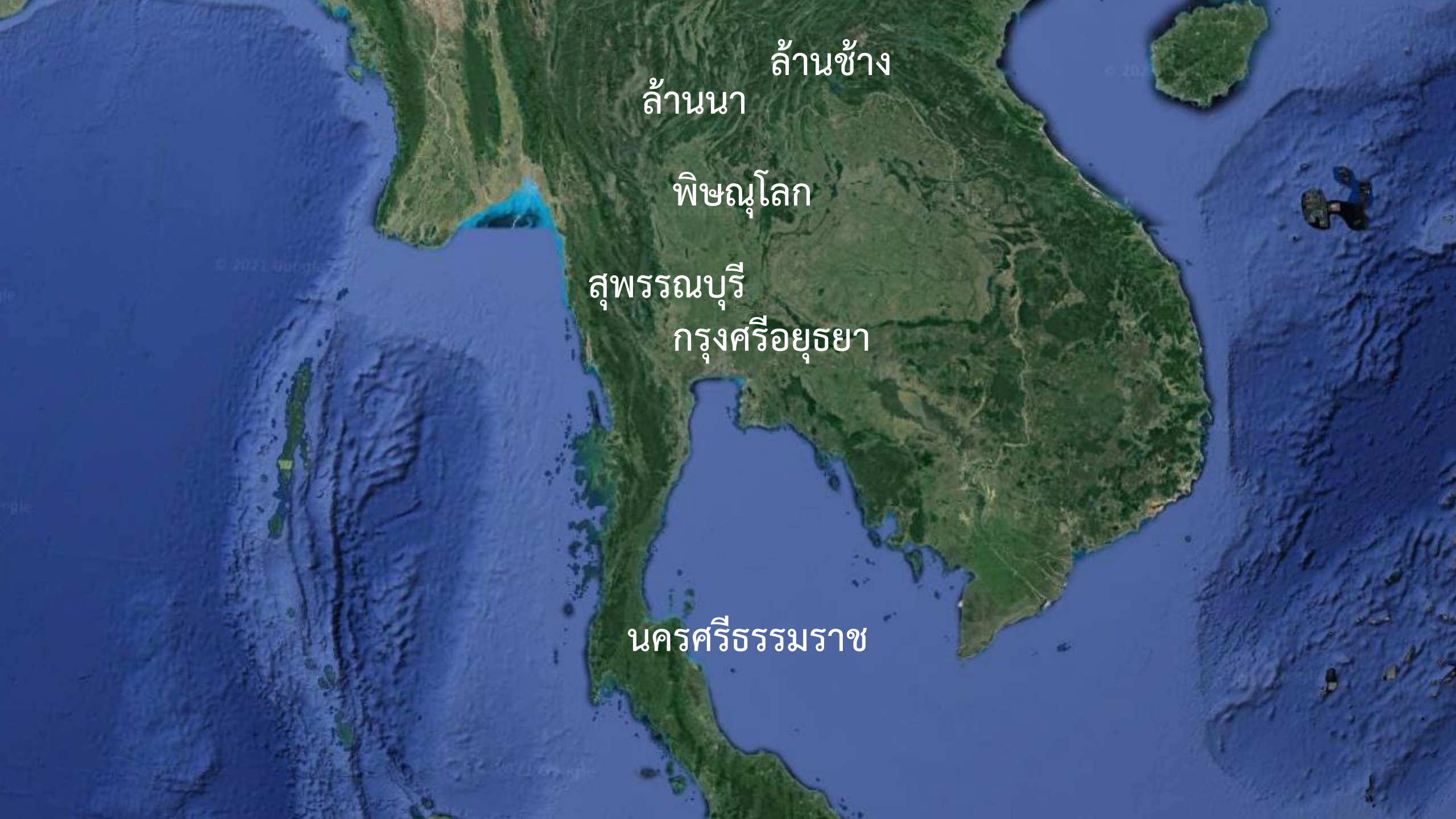
พระเจ้าบุเรงนอง

สมเด็จพระมหาธรรมราชา
เอาพระทัยออกห่างอยุธยา
หันไปเข้ากับพระเจ้าบุเรงนอง



สมเด็จพระมหาธรรมราชา

เจ้าครองเมืองพิษณุโลก



ล้านช้าง

ล้านนา

พิษณุโลก

สุพรรณบุรี

กรุงศรีอยุธยา

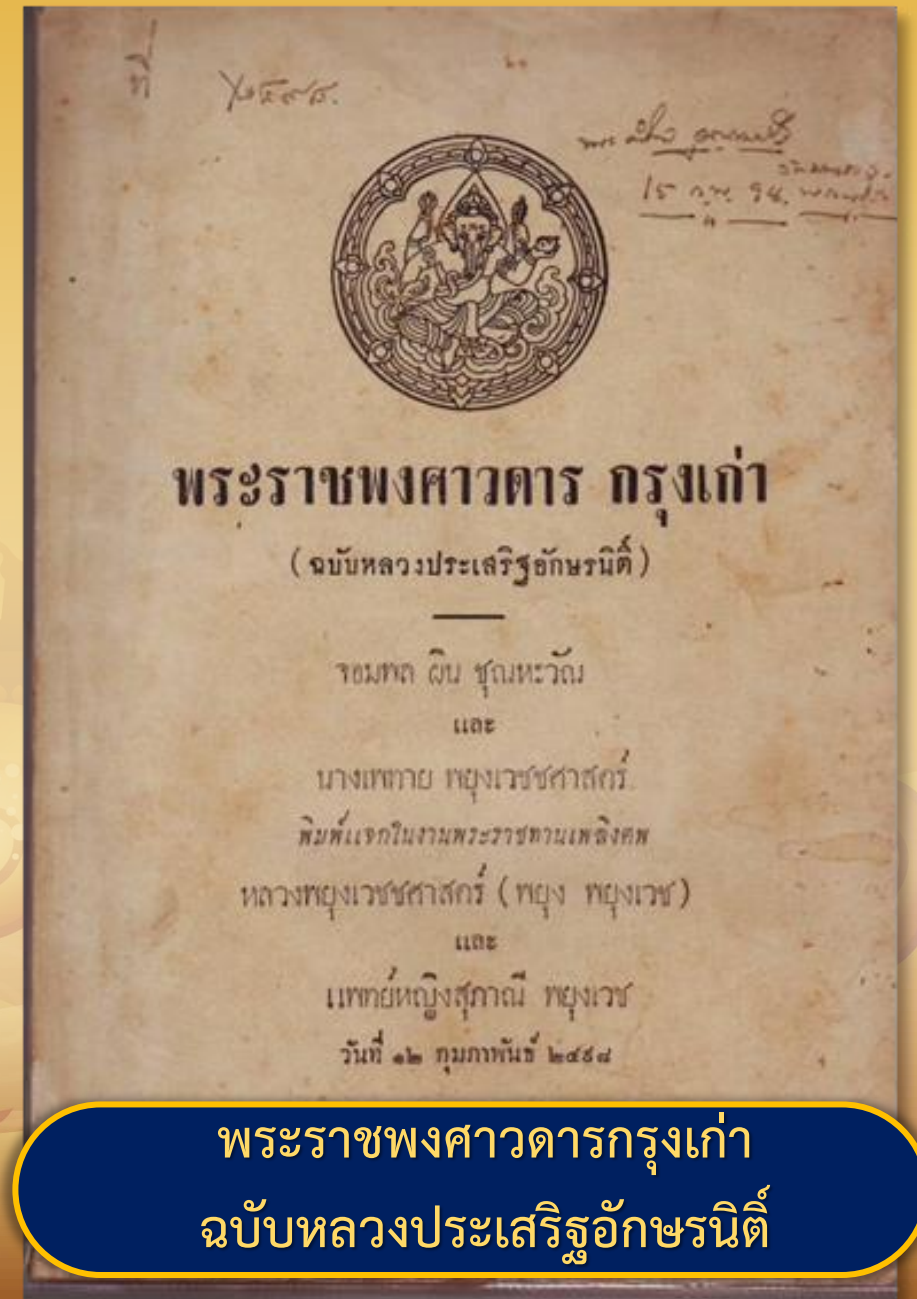
นครศรีธรรมราช



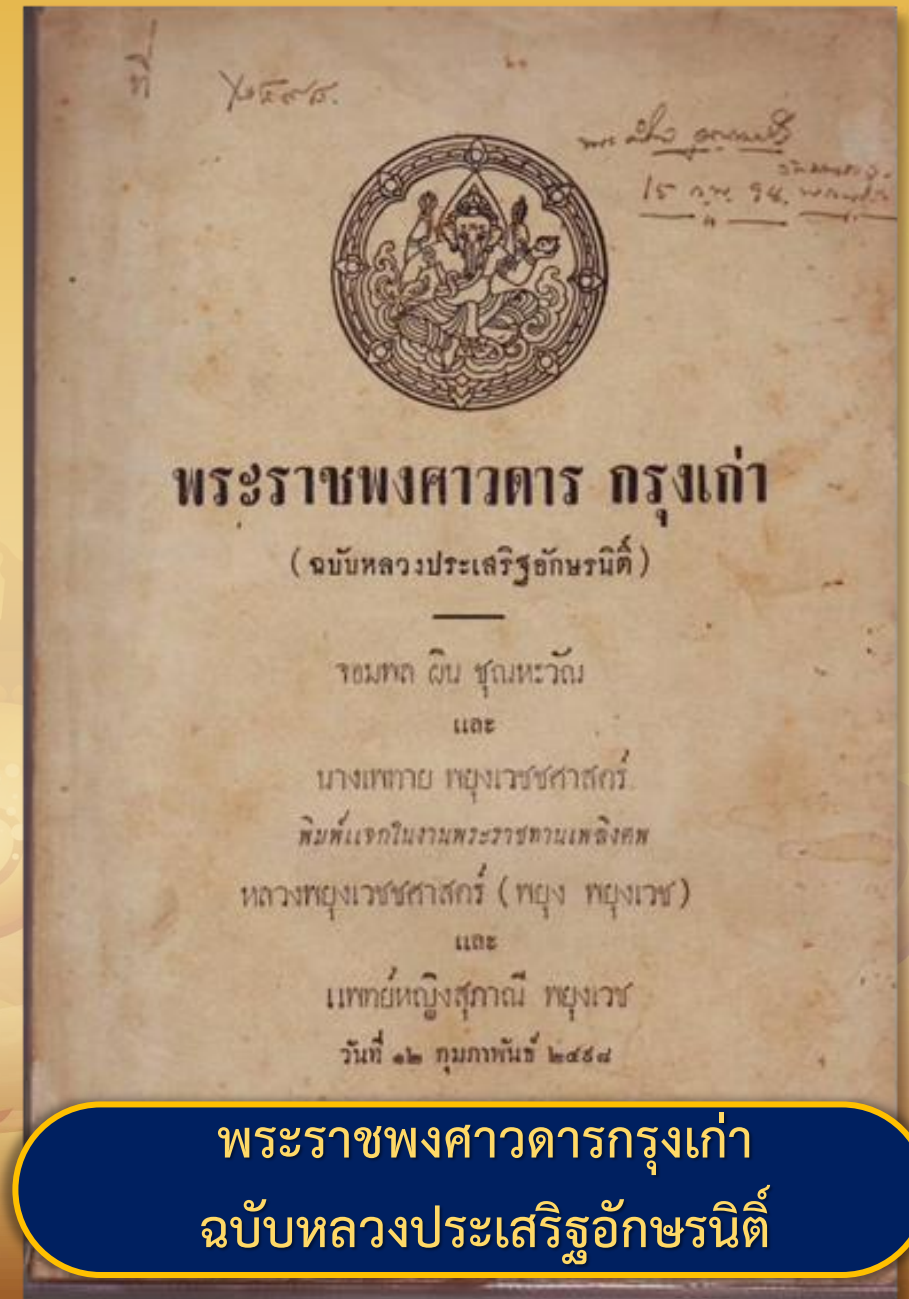
สงครามคราวเสีย
กรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๑

ตอนที่ ๐๓

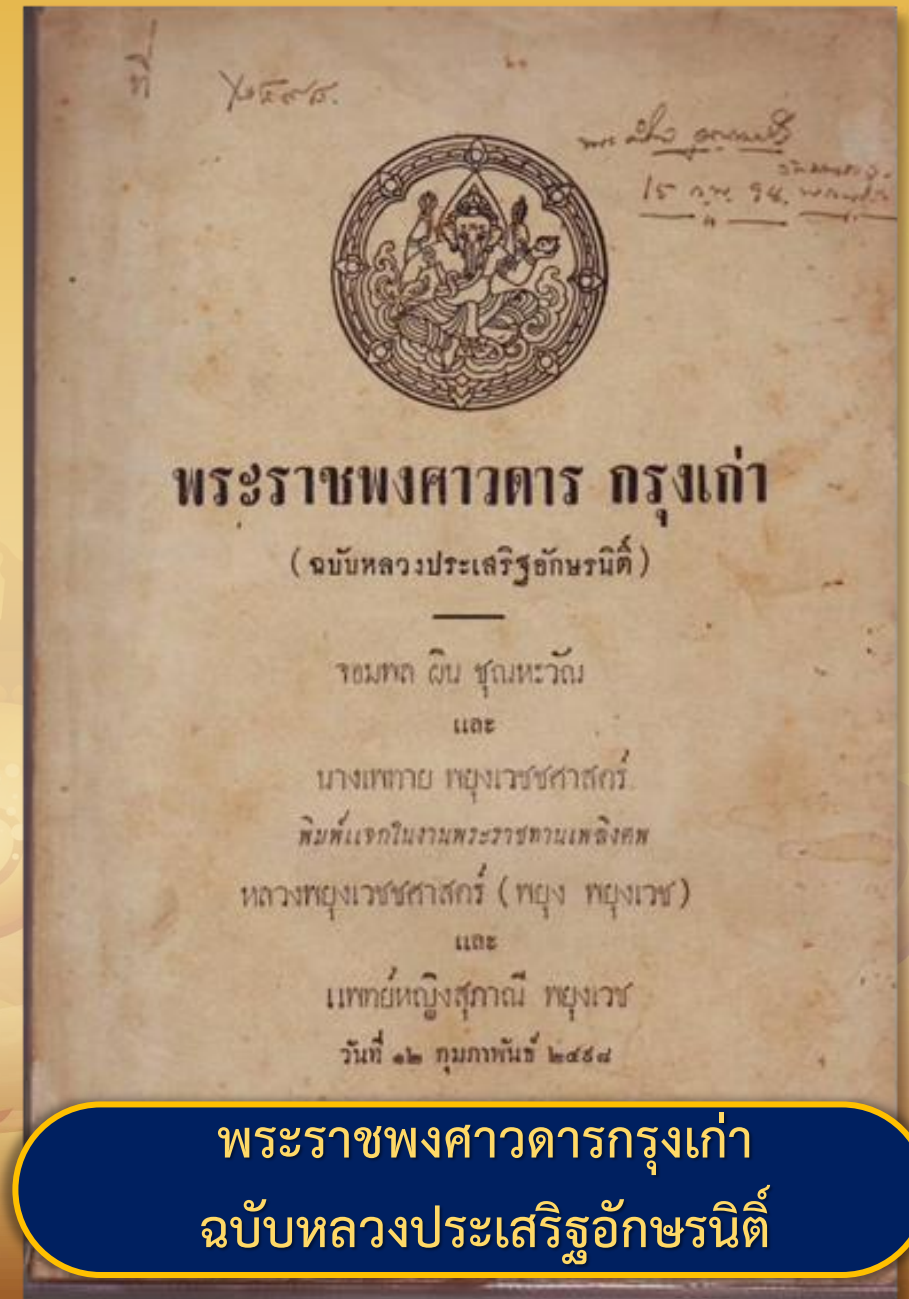
...ศักราช ๙๓๐ มะโรงศก ในเดือน ๑๒ นั้น
พระเจ้าหงสาวยกทัพมาแต่เมืองหงสา
ครึ่งถึงวันศุกร์ ขึ้น ๑ ค่ำ เดือนอ้าย
พระเจ้าหงสาถึงกรุงพระนครศรีอยุธยา
ตั้งทัพตำบลหล่มพลี
แลเมื่อเค็กหงสาเข้าล้อม
พระนครศรีอยุธยานั้น...



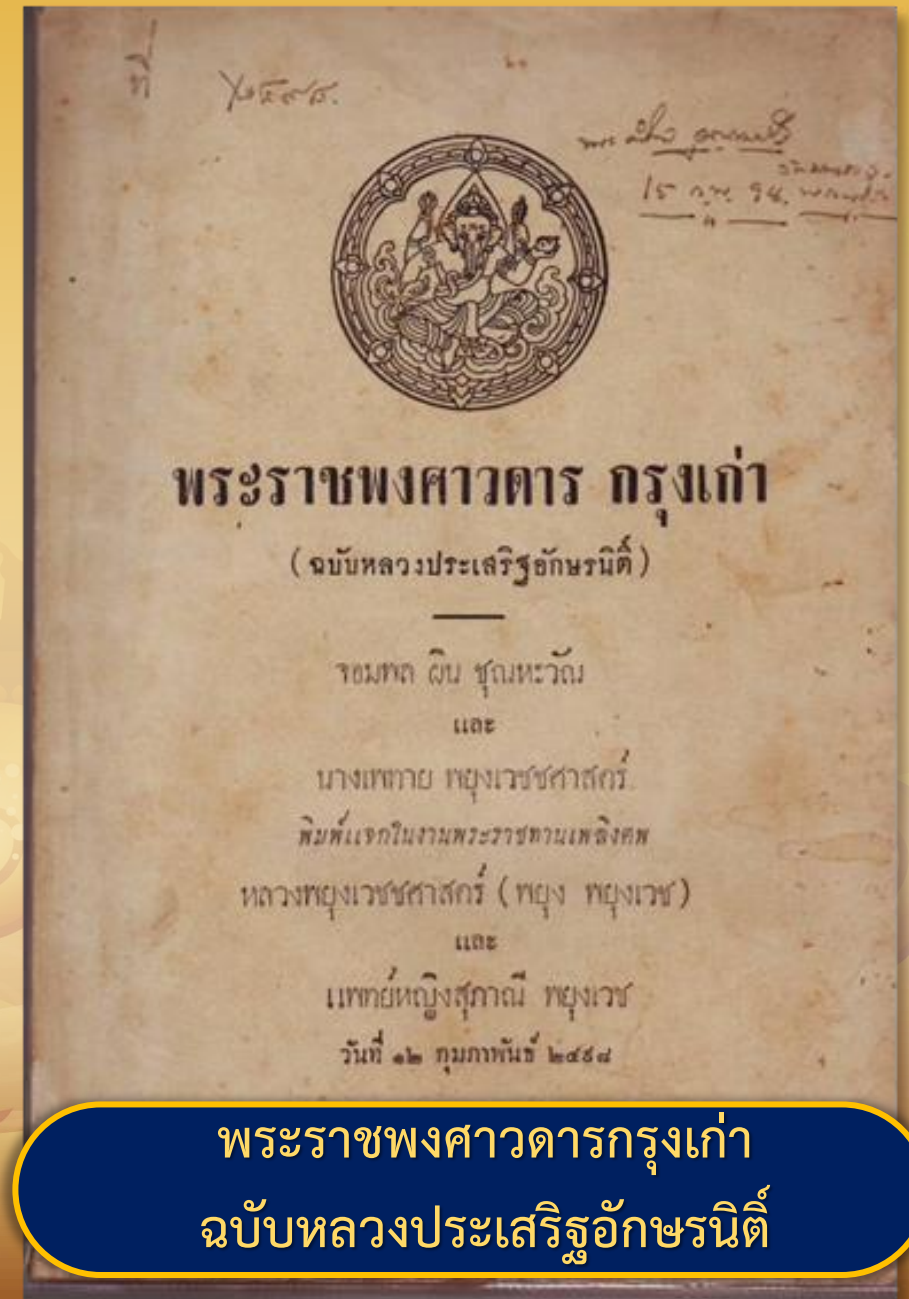
...สมเด็จพระมหาจักรพรรดิเจ้า
ทรงพระประชวรณพาน
แลครั้งนั้นสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ
พระมหินทราธิราช
ตรัสมิได้นำพาการศึก
แต่พระเจ้าลูกเธอพระศรีเสาวนัน
ตรัสเอาพระทัยใส่...



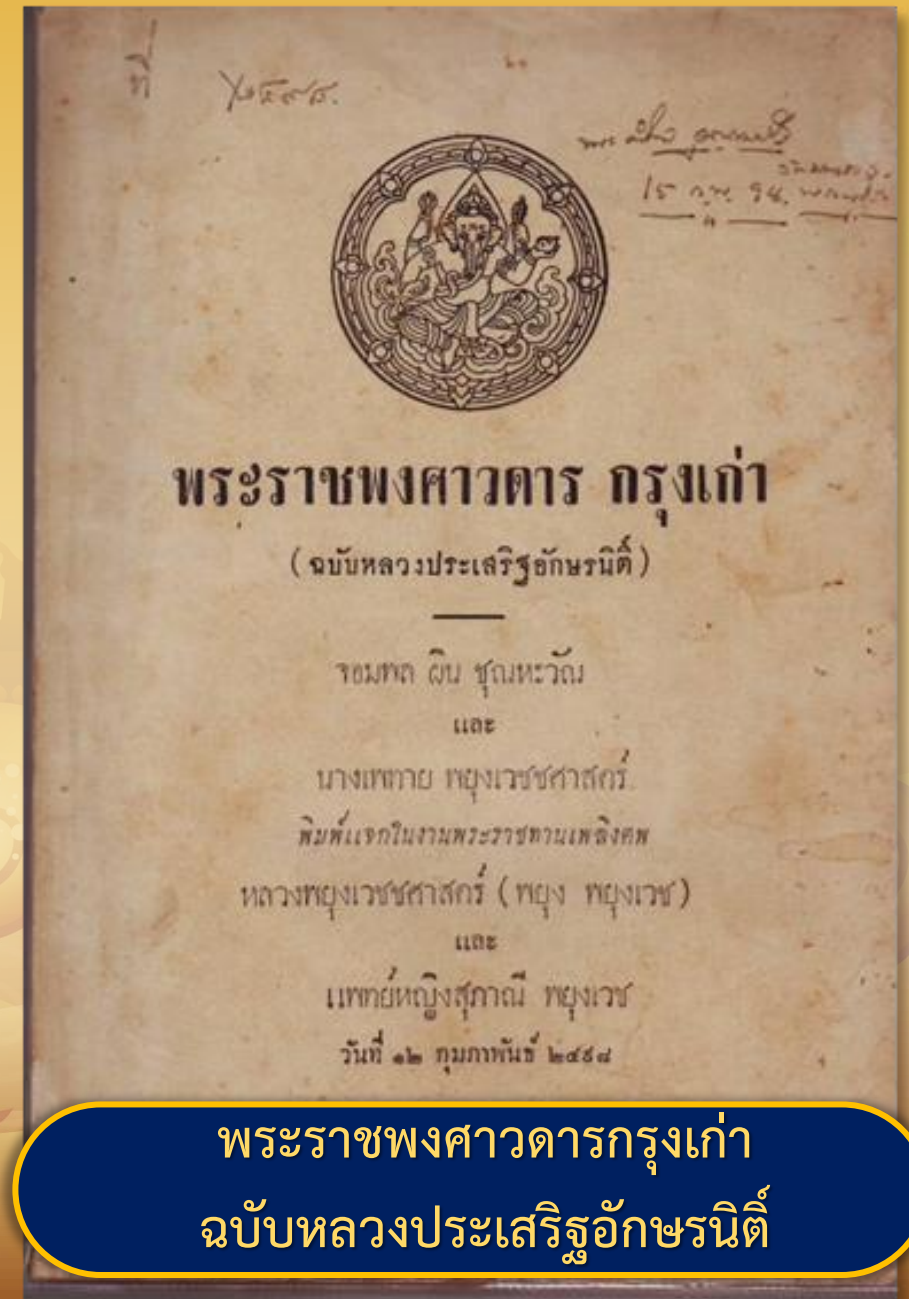
...แลเสด็จไปบัญชาการ
ที่จะรักษาพระนครทุกวัน
ครั้นแลสมเด็จพระมหินทราธิราชเจ้า
ตรัสว่าพระเจ้าลูกเธอพระศรีเสาว
เสด็จไปบัญชาการศึกทุกวันตั้งนั้น
ก็มีไว้พระทัย
ก็ให้เอาพระเจ้าลูกเธอพระศรีเสาวนั้น
ไปฆ่าเสีย ณ วัดพระราม...



...ครั้นถึงศักราช ๙๓๑ มะเส็งศก
ณ วันอาทิตย์ แรม ๑๑ ค่ำ เดือน ๙
เพลารุ่งแล้ว ประมาณ ๓ นาฬิกา
ก็เสวยกรงพระนครศรีอยุธยา
แก่พระเจ้าหงสา...

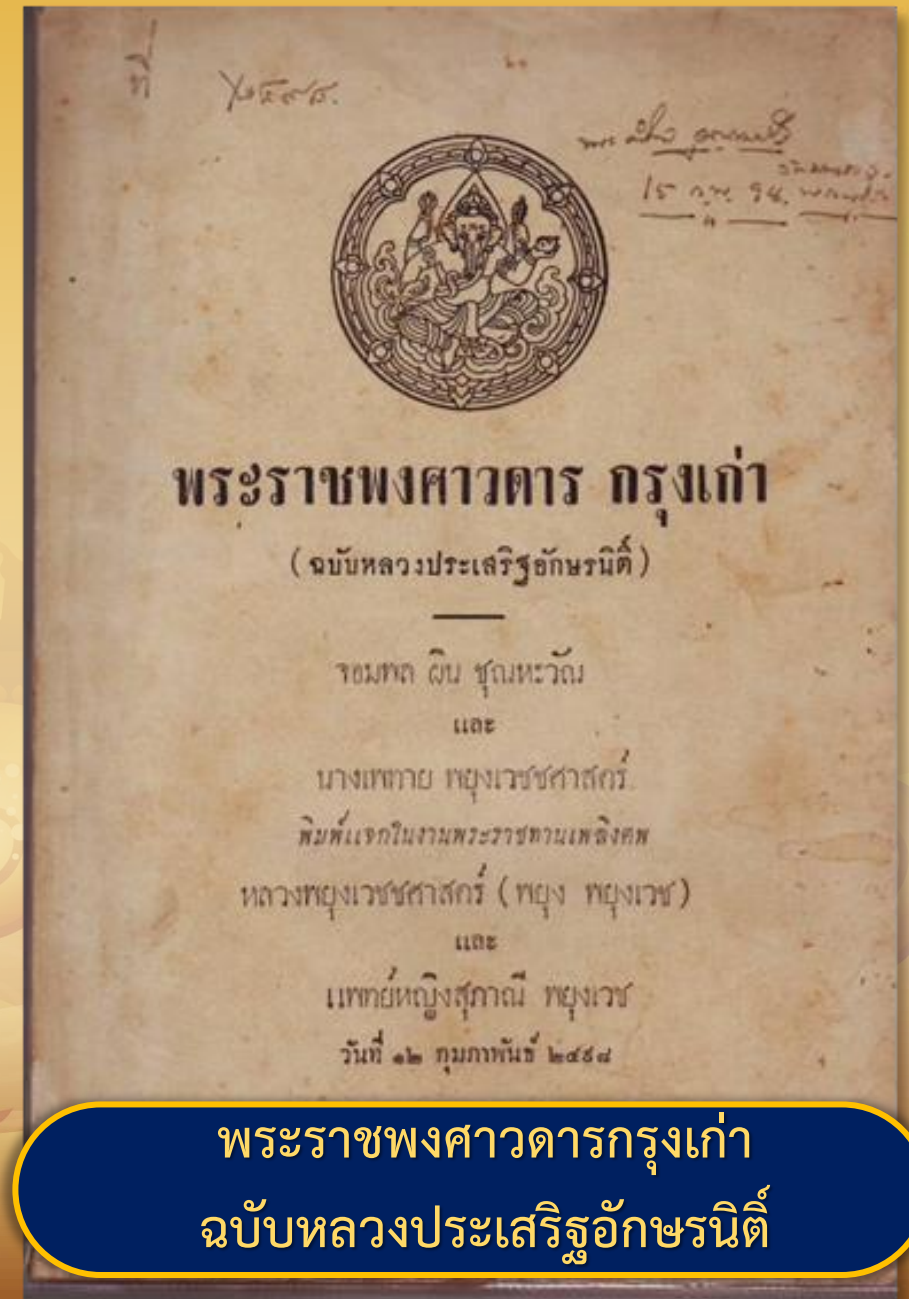


...ครั้นถึงวันศุกร์ขึ้น ๖ ค่ำ เดือน ๑๒
ทำการปราพดาภิเศก
สมเด็จพระมหาธรรมราชาธิราชเจ้า
เสวยราชสมบัติกรุงพระนครศรีอยุธยา...



พระราชพงศาวดารกรุงเก่า
ฉบับหลวงประเสริฐอักษรนิติ

...อนึ่งเมื่อพระเจ้าหงสา
เสด็จคืนไปเมืองหงสา
พระเจ้าหงสา
เอาสมเด็จพระมหินทราธิราชเจ้า
ขึ้นไปด้วย...





กษัตริย์ชาตินักรบ

(สมเด็จพระนเรศวรมหาราช)

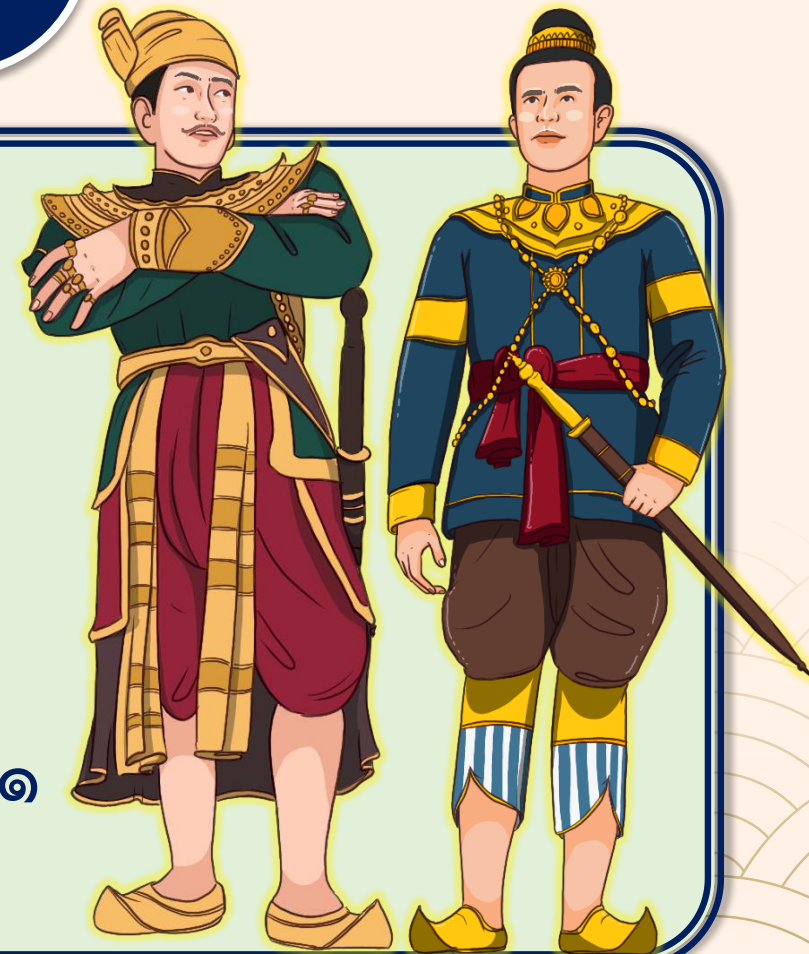
ทรงกอบกู้เอกราชจากหงสาวดี

ชั้นปฏิบัติ

สรุปความรู้จากการศึกษาจาก

สื่อ Powerpoint : สงครามคราวเสีย
กรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๑

ใบงานที่ ๕ : สงครามคราวเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๑





คำชี้แจง



คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

- ๑ นักเรียนศึกษาสื่อ powerpoint
เรื่อง : สงครามคราวเสีย
กรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๑
- ๒ นักเรียนทำใบงานที่ ๕
เรื่อง : สงครามคราวเสีย
กรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๑

คำชี้แจงกิจกรรมครูปลายทาง

- ๑ ครูแจกใบงานให้นักเรียนศึกษา
และลงมือทำ
- ๒ ครูอ่านคำสั่งในใบงาน
- ๓ ครูเดินดูและให้ความช่วยเหลือ
ตามความเหมาะสม

คำชี้แจง ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนสรุปข้อมูลความรู้ที่ได้จากการศึกษาลงในตาราง โดยสังเขป

[illegible]

สงครามคราวเสีย กรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๑

ตอนที่ ๑



[illegible]

สงครามคราวเสีย กรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๑

ตอนที่ ๒



ใบงานที่ ๕ สงครามคราวเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๑

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนสรุปข้อมูลความรู้ที่ได้จากการศึกษาลงในตาราง โดยสังเขป

สาเหตุ

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ ๕ สงครามคราวเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๑

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนสรุปข้อมูลความรู้ที่ได้จากการศึกษาลงในตาราง โดยสังเขป

เหตุการณ์หลังเสียกรุง

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ ๕ สงครามคราวเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๑

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนสรุปข้อมูลความรู้ที่ได้จากการศึกษาลงในตาราง โดยสังเขป

การกอบกู้เอกราช

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ ๕ สงครามคราวเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๑

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนนำเรื่องที่ได้ศึกษามาสรุปในรูปแบบ Graphic Organizers
ดังตารางต่อไปนี้

R (Reflexion) สะท้อนคิด	C (Connect) ความสัมพันธ์ต่อนักเรียน	A (Applied) นำไปปรับใช้

เฉลย

ใบงานที่ ๕ สงครามคราวเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๑

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนสรุปข้อมูลความรู้ที่ได้จากการศึกษาลงในตาราง โดยสังเขป

สาเหตุ

.....
๑. พระมหาธรรมราชาเอาพระทัยออกห่างอยุธยา
.....

๒. ความเข้มแข็งของกษัตริย์พม่า (พระเจ้าบุเรงนอง)
.....

๓. การขาดความสามัคคี
.....

เฉลย

ใบงานที่ ๕ สงครามคราวเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๑

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนสรุปข้อมูลความรู้ที่ได้จากการศึกษาลงในตาราง โดยสังเขป

เหตุการณ์หลังเสียกรุง

๑. เสียเอกราชให้แก่พม่า
๒. พระเจ้าบุเรงนองได้อภิเษกให้สมเด็จพระมหาธรรมราชาธิราช
ขึ้นเป็นกษัตริย์ครองกรุงศรีอยุธยา ในฐานะประเทศราช
๓. อาณาจักรอยุธยาจึงตกเป็นเมืองขึ้นของกรุงหงสาวดีเป็น
เวลานาน ๑๕ ปี

เฉลย

ใบงานที่ ๕ สงครามคราวเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๑

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนสรุปข้อมูลความรู้ที่ได้จากการศึกษาลงในตาราง โดยสังเขป

การกอบกู้เอกราช

.....
สมเด็จพระนเรศวรมหาราช (พระราชโอรสในสมเด็จพระมหาธรรมราชาธิราช)
.....

กอบกู้อิสรภาพของอยุธยาจากพม่า
.....
.....

เฉลย

ใบงานที่ ๔ สงครามคราวเสียสมเด็จพระสุริโยทัย

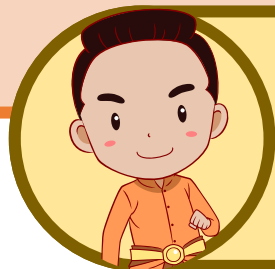
ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนนำเรื่องที่ได้ศึกษามาสรุปในรูปแบบ Graphic Organizers
ดังตารางต่อไปนี้

R (Reflexion) สะท้อนคิด	C (Connect) ความสัมพันธ์ต่อนักเรียน	A (Applied) นำไปปรับใช้

สรุปบทเรียน

สงครามคราวเสีย
กรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๑





สรุปบทเรียน

อาณาจักรอยุธยา นับแต่แรกสถาปนาเป็นอาณาจักรที่มั่นคงเข้มแข็ง พระมหากษัตริย์ผู้ครองอาณาจักรนี้มีเคยต้องตกเป็นเจ้าประเทศราชของอาณาจักรใดมาก่อน กระนั้นก็ดี เมื่อตกมาถึงรัชกาลของสมเด็จพระมหาจักรพรรดิและพระมหินทราธิราช อยุธยาเกิดศึกกับหงสาวดีและได้สูญเสียเอกราชต่ออาณาจักรดังกล่าวในสงครามปี พ.ศ. ๒๑๑๒ ครั้งนั้น กษัตริย์พม่าผู้ครองกรุงหงสาวดี คือ พระเจ้าบุเรงนอง หรือที่รู้จักกันในชื่อพระเจ้าชนะสิบทิศ อยุธยาต้องตกเป็นเมืองขึ้นหงสาวดีอยู่เป็นเวลา ๑๕ ปี

บทเรียนครั้งต่อไป



กษัตริย์ชาตินักรบ

(สมเด็จพระนเรศวรมหาราช)

สามารถดาวน์โหลดข้อมูลได้ที่

<https://www.dltv.ac.th>





“เรามองสิ่งเดียวกัน
หากแต่ยืนอยู่คนละมุม
สิ่งที่เห็นก็ย่อมแตกต่างกัน”